

Foreningen **Biogasbranchen**

Axeltorv 3, 1.
1609 København V
Tlf. 3339 4267
E-mail: biogas@biogas.dk
www.biogasbranchen.dk

17. september 2019

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget

Biogasanlæg er et vigtigt element i den cirkulære økonomi

Vi tillader os hermed at respondere på henvendelsen af 11. september 2019 fra Daka Denmark og HedeDanmark til Udvalget, samt den senere fremsendte beklagelse fra Hedeselskabet.

Biogasbranchen er helt enig i, at det har første prioritet at anvende organiske restprodukter til foder fremfor til energiproduktion, uanset om dette er til biogas, biodiesel, varme eller andre energiformer.

På et komplekst område, hvor der hele tiden sker en positiv udvikling med nye muligheder for at optimere genanvendelsen skal de rette virkemidler findes via dialog mellem parterne i branchen og myndighederne. Derfor hilser vi beklagelsen og invitationen til dialog fra Hedeselskabet/ HedeDanmark velkommen.

Biogasanlæg rydder op og bør fortsat stå bagerst i værdikæden

Grundlaget for den danske biogasproduktion har altid været, at biogasanlægget rydder op bag husdyrene og udnytter restprodukter fra det øvrige samfund.

Ved at tilføre organiske restprodukter til husdyrgødningsbaserede biogasanlæg sikres recirkulering og dermed genanvendelse af de næringsstoffer, der er i for eksempel madaffald fra husholdninger, biprodukter fra fødevarerindustri og restprodukter fra landbrug. Biogasanlæggene er dermed en garant for, at ingen organiske ressourcer skal bortskaffes som affald.

Biogasbranchen finder det er samfundsmæssigt positivt, at fødevarerindustrien udnytter stadig flere af restprodukternes værdifulde stoffer, inden de tilbageværende rester leveres til biogasanlæggene, der sikrer den energimæssige udnyttelse og recirkulering af næringsstofferne.

Nedsættes støtten til biogasanlæggene som foreslået i brevet fra Daka Denmark og HedeDanmark kan det blive urentabelt at modtage de stadig ringere restprodukter, der er til overs til biogasanlæggene. Fjernes det sidste led i recirkulationskæden, kan også de foregående led blive urentable. Det indebærer risiko for, at hele kæden brydes, hvorved såvel foderudnyttelsen som gødningsanvendelsen af næringsstofferne i planteproduktionen går i vasken.

Så vil fødevarerindustrien, kommunerne med videre skulle finde helt nye virkemidler for at sikre den cirkulære bioøkonomi.

Biogasanlæg stiller en fleksibel infrastruktur til rådighed

Daka Denmark og HedeDanmark bruger betegnelsen ”foderegnete organiske restprodukter”.

Det er desværre en vanskeligt definerbar kategori. Der kan således være tale om produkter, som i visse tilfælde udgør et foderegnet produkt, men som i andre tilfælde ikke er foderegnet på grund af fx kvalitetsproblemer, veterinære hensyn eller andet.

Der kan også være tale om, at restproduktet er egnet til at blive oparbejdet, så en del af det kan indgå i foderproduktion, men her skal der en bæredygtighedsvurdering til at fastslå, hvad den optimale samlede anvendelse af restproduktet er.

Endvidere kan der være tale om produkter, der ikke altid kan afsættes til foderproduktion på grund af store volumen variationer mellem udbuddet og efterspørgslen fx til foderproduktion. Her stiller biogasanlæggene en stor og fleksibel buffer til rådighed. En infrastruktur, som sikrer, at periodevis og fluktuerende store mængder af restprodukter kan nyttiggøres.

Som eksempel kan nævnes rester fra olivenproduktionen i Spanien, når der er rekordhøst eller biprodukter fra norsk fiskeopdræt, når de rammes af sygdom. I fremtiden kan det være fra den forventede udbygning med bioraffinaderier.

Biogasbranchen rykker gerne bag ved nye anvendelser

Men det er samtidig et eksempel på, at biogasanlæggenes fleksibilitet er særdeles vigtig i den transition, det danske og globale samfund er i gang med: På trods af, at insektproduktionen stiger, så kan den ikke matche den meget hurtige omstilling, hvor op mod halvdelen af landets kommuner nu har indført kildesortering. Det har kun været muligt, fordi biogasanlæggene har kunnet stille kapacitet til rådighed, så en kvart million tons KOD m.v. nu nyttiggøres årligt.

Derfor ændres de mulige og de optimale løsninger over tid. Biogasbranchen har gennem mange år været en central deltager i denne udvikling, og vi er naturligvis klar til en fortsat dialog med politikere og embedsværk samt andre aktører med henblik på at sikre den optimale udnyttelse og genanvendelse af ressourcerne.

Ansvarer bør ligge ved affaldsproducenten

Der er i dag en række markedsaktører, der i skarp konkurrence håndterer de organiske restprodukter fra fødevarerindustri, husholdninger, supermarkeder og kommuner.

HedeDanmark og Daka Denmark er i dag blandt de største aftagere af organiske restprodukter og de største leverandører af restprodukter til biogasanlæggene - henholdsvis som mellemhandler og biodiesel-/foderproducent.

De har, som andre aktører, hver deres forretningsmodeller og specifikke interesser i, hvordan anvendelsen af restprodukterne reguleres, og hvor meget der anvendes til henholdsvis foder og energiproduktion.

For at understrege områdets kompleksitet kan endvidere nævnes, at der er tilfælde, hvor kun en meget lille del af restprodukterne anvendes til foder, mens hovedparten går videre til energiproduktion.

I det komplekse marked er det derfor vigtigt, at det er producenten af restproduktet/affaldet, der er ansvarlig for at sikre og dokumentere den bedst mulige genanvendelse, og på basis af dette vælger og stiller krav til modtagerne.

Rammevilkår for biogas og biodiesel

Biogasbranchen skal endelig understrege, at udsagnene fra HedeDanmark og Daka Denmark om værdien af biogas kontra biodiesel samt betalingsdygtigheden for restprodukter, herunder værdien af biodiesel, er misvisende.

Produktionsstøtte er således ikke det eneste virkemiddel til at fremme den energimæssige nyttiggørelse af restprodukter, og HedeDanmark og Daka Denmark glemmer fx at støttevilkårene for biodiesel er mere fordelagtige end for biogas.

Iblandingskravene for biobrændstoffer i EU er således et vigtigt virkemiddel til at skabe efterspørgsel efter biodiesel fx fra Daka Denmark. Værdien i markedet af dette iblandingskrav er på 7-8 kr. pr. liter affaldsbaseret biodiesel, hvilket er næsten det dobbelte af tilskuddet til biogas.

Såfremt der blev indført et tilsvarende krav om iblanding af biogas til gaskunderne ville det tilsvarende fjerne behovet for at støtte biogas.

En stærkt stigende rolle i den cirkulære bioøkonomi

De danske biogasanlæg afgassede mere end halvanden million tons restprodukter fra industri og husholdninger m.v. i 2017/18. Dette medvirkede til, at mere end 6 millioner tons husdyrgødning kunne afgasses i biogasanlæg, hvorved påvirkningen af miljøet og klimaet blev mindsket.

Vi håber derfor, at Folketinget fortsat bakker op om biogassen som et vigtigt led til både at sikre optimal ressourceudnyttelse i den cirkulære bioøkonomi og til at sikre, at vi når Danmarks ambitiøse klima- og VE-mål, samt væksten i den økologiske produktion

Vi står naturligvis til rådighed for en drøftelse med Udvalget, hvor vi også kan præsentere uddybende dokumentation for ovenstående samfundsmæssige gevinster ved biogas.

Med venlig hilsen

Henrik Høegh
Formand

Frank Rosager
Direktør